

Sygn. akt III U 968/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzyżewska
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 czerwca 2014r. w Suwałkach

sprawy **Z. W.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę

w związku z odwołaniem Z. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 23 października 2013 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje Z. W. prawo do emerytury od dnia 16 stycznia 2014r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23.10.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) i ustawy z dnia 26.01.1982r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. 2014r. poz. 191) odmówił Z. W. prawa do wcześniejszej emerytury, ponieważ na dzień 31.12.2008r. udowodniła 29 lat 7 miesięcy i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz nadal pozostawała w stosunku pracy.

W odwołaniu Z. W. domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i doliczenia następujących okresów do ogólnego stażu pracy: 01.07. do 31.08.1982r. (wakacje), 01.07. do 31.08.1983r. (wakacje), od 13.12.1981r. do 03.01.1982r. (ferie zimowe), 08.04.1982r. do 14.04.1982r. (ferie wiosenne), 23.12.1982r. od 06.01.1983r. (ferie zimowe), od 01.04.1983r. do 06.04.1983r. (ferie wiosenne), od 28.09.1981r. do 15.10.1981r. (jesienna obowiązkowa praktyka zawodowa), od 24.05.1982r. do 11.06.1982r. (wiosenna obowiązkowa praktyka zawodowa) i od 27.09.1982r. do 14.10.1982r. (jesienna obowiązkowa praktyka zawodowa). Wskazała, iż w tych okresach pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, wykonywała wszystkie prace związane z obsługą roślinną i zwierzęcą. Domagała się również zaliczenia do ogólnego stażu pracy dodatkowo 4 dni, wskazując, iż z okresu od 24.05.1977r. do 31.08.1983r. organ rentowy uwzględnił 4 lata 3 miesiące i 3 dni zamiast 4 lat 3 miesięcy i 7 dni.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji i dodatkowo wskazał, iż z uwagi na nierozwiązanie stosunku pracy nie rozpatrywał okresu pracy w gospodarstwie rolnym w okresach ferii i wakacji.

Sąd ustalił, co następuje:

Z. W. (ur. (...), z d. Ż.) w dniu 12.08.2013r. wystąpiła z wnioskiem o emeryturę nauczycielską.

Na dzień 31.12.2008r. udowodniła 29 lat 7 miesięcy 3 dni okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających. W dniu 15.01.2014r. rozwiązała stosunek pracy z Zespołem Szkół (...)w S..

Rodzice odwołującej – S. i H. Ż. byli właścicielami gospodarstwa rolnego w Ż. o powierzchni 13,39 ha. Gospodarstwo to miało charakter wielokierunkowy ponieważ rodzice odwołującej zajmowali się produkcją zwierzęcą oraz roślinną, posiadali również sad. Rodzice odwołującej mieli dwoje dzieci, z tym że brat wnioskodawczyni w 1980r. wyjechał na stałe do Stanów Zjednoczonych.

Z zapisu w karcie ewidencyjnej wymiaru i poboru składki na FER, złożonej przez S. Ż. w dniu 10.12.1980r. wynika, iż w latach 01.01.1983r. do 31.12.1988r. składki na FER były opłacane od gruntu i za 2 osoby.

Po ukończeniu nauki w Liceum Ogólnokształcącym w S. odwołująca się rozpoczęła z dniem 01.09.1981r. naukę w Zespole Szkół (...)w S.. W trakcie nauki odwołująca się była zobowiązana do zaliczenia praktyk zawodowych, które odbywała w gospodarstwie rolnym rodziców. Ponadto w trakcie przerw w nauce tj. ferii zimowych i wiosennych oraz wakacji pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Zeznający w sprawie świadkowie – T. O.i L. P. wskazali, iż odwołująca jako jedyne dziecko pomagała w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Pracowała przy pracach polowych, a poza sezonem pracowała przy obrządki, przygotowywaniu paszy, drzewie czy w sadzie. Na pracę w gospodarstwie w spornych okresach poświęcała ponad 4 godziny.

W 1989r. odwołująca została właścicielką gospodarstwa w Ż..

Sąd zważył, co następuje:

Jak stanowi Art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26.01.1982r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. 2014r. poz. 191) nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich - dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą - po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy - przejść na emeryturę.

Natomiast w myśl ust. 2a art. 88 Kart Nauczyciela nauczyciele urodzeni po dniu 31.12.1948r., a przed dniem 1.01.1969r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013r. poz. 1440, 1717 i 1734), z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz

2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Odwołująca wykazała 29 lat 7 miesięcy i 3 dni okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających .

Zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
 - 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
 - 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,
- jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Przy ustalaniu prawa do świadczenia, o zaliczeniu okresów pracy w gospodarstwie rolnym sprzed objęcia rolników obowiązkiem opłacania składek na rolnicze ubezpieczenie społeczne domowników (czyli przed dniem 1.01.1983r.) przesądza wystąpienie dwóch okoliczności – po pierwsze wykonywanie czynności rolniczych w sposób stały, gotowość do podjęcia pracy rolniczej, po drugie - czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy tj. minimum 4 godziny dziennie (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08.03.2011r. sygn. II UK 305/10, LEX 852557). Natomiast w przypadku okresów pracy przypadających po 01.01.1983r. ich uwzględnienie jest uzależnione jedynie od opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

W toku postępowania Sąd uwzględnił wnioskowane przez odwołującą okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców 01.07.1982r. do 31.08.1982r., od 01.07.1983r. do 31.08.1983r., od 13.12.1981r. do 03.01.1982r., od 08.04.1982r. do 14.04.1982r., od 23.12.1982r. od 06.01.1983r., od 01.04.1983r. do 06.04.1983r., od 28.09.1981r. do 15.10.1981r., od 24.05.1982r. do 11.06.1982r. i od 27.09.1982r. do 14.10.1982r.

Bez wątpienia gospodarstwo rolne rodziców odwołującej z uwagi na areal, szeroki zakres produkcji rolnej (zwierzęcej, roślinnej i sadowniczej) wymagał dużego nakładu pracy. W spornych okresach prowadzeniem gospodarstwa zajmowali się rodzice odwołującej, natomiast wnioskodawczyni była jedynym dzieckiem, które pozostało przy rodzicach, mimo podjęcia nauki w Szkole Zawodowej w S.. Jak zeznali przesłuchani w sprawie świadkowie, bliscy sąsiedzi odwołującej i jej rodziców, wnioskodawczyni pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, również po podjęciu nauki w szkole w S.. Na pracę w gospodarstwie przeznacziała każdy wolny od nauki okres. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, gdyż były one spójne i przekonujące i potwierdzały pracę odwołującej w gospodarstwie rolnym rodziców. Zeznania świadków dawały podstawę do przyjęcia, iż na pracę poświęcała średnio ponad 4 godzinny dziennie.

Odnosnie okresów, których odwołująca domagała się uwzględnienia Sąd przyjął w całości jej wyliczenia. Okres nauki w Zespole Szkół (...) w S. wiązał się z koniecznością odbycia praktyk zawodowych, co potwierdza zapis w indeksie (k. 20 akt ZUS). Ponieważ rodzice odwołującej posiadali gospodarstwo odwołująca oprócz pomocy rodzicom dodatkowo miała podstawę do zaliczenia zajęć praktycznych (informacje koperta k. 15). Ponadto okresy ferii zimowych czy wiosennych oraz wakacji również spędzała w domu i pomagała w pracach rolniczych. Z wyliczeń Sądu wynikało, iż uwzględnienie wskazanych przez odwołującą okresów pracy w gospodarstwie rolnym do 31.12.1982r. daje możliwość uzupełnienia stażu ubezpieczeniowego do wymaganych 30 lat. Niemniej również pozostałe okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców przypadające po 01.01.1983r., czyli wejścia w życie przepisów o ubezpieczeniu rolników, również podlegały uwzględnieniu, gdyż z dokumentów przedłożonych przez odwołującą i uzyskanych w toku niniejszego postępowania wynika, iż rodzice odwołującej opłacali należne składki na FER oraz podatek.

Uwzględnione okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców spowodowały, iż Z. W. spełniła wszystkie warunki do uzyskania prawa do emerytury. Podkreślić należy, iż warunek rozwiązania umowy o prace spełniła w trakcie postępowania.

Na koniec należy odnieść się do ostatniego wniosku odwołującej, która domagała się doliczenia brakujących, jej zdaniem, 4 dni. Z wyliczeń Sądu wynika, iż okres od 23.05.1977r. do 31.08.1981r. (kwestionowany przez odwołującą) został zaliczony w całości w wymiarze 4 lat 3 miesięcy i 9 dni. Zaliczeniu podlegało zatem więcej – o 2 dni – niż

domagała się odwołująca. Sąd nie dopatrył się błędów po stronie organu rentowego i dlatego nie dokonywał korekt w tym zakresie.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc orzeczono, jak w sentencji.

mt